

Sprememba plačila za občine in avtomatično sporočanje sprememb stalnega prebivališča pri OZ – *Obrazložitev povzeta iz predloga Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-G), EPA 2272 - VII*

I. Sprememba in dopolnitev 30. člena ZUPJS

S strani skupnosti občin, kakor tudi od posameznih občin, je bilo predlagano, da se beseda »zavarovanec« nadomesti z besedno zvezo »zavarovana oseba«. Ker sistem osnovnega zdravstvenega zavarovanja temelji na solidarnosti, kjer so družinski člani lahko zavarovani po zavarovancu, ne obstaja razumen razlog, da se v primeru, če družina izpolnjuje pogoje za OZ, družinski člani ne zavarujejo po nosilcu zavarovanja, ampak mora občina plačati prispevek za navedeno zavarovanje. Navedeno pomeni tudi, da bo v primeru, ko nima zavarovanja nobena od odraslih oseb, kot zavarovanec zavarovana le ena oseba, druga pa bo zavarovana po zavarovancu. **Občina bo tako morala v vseh primerih plačati prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje le za eno odraslo osebo.**

V praksi se pojavljajo primeri, ko imajo nekateri nosilci zavarovanja zadržane pravice zaradi neplačila prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje, kar pa pomeni, da lahko vsi družinski člani koristijo le nujne zdravstvene storitve, ne pa tudi drugih pravic. Namreč nepošteno bi bilo, da vsi člani socialno ogrožene družine zaradi ravnanja enega člana, ne bi bili upravičeni do obveznega zdravstvenega zavarovanja (ki si ga zaradi slabega materialnega položaja ne morejo zagotoviti sami), zato se predlaga, da se kot zavarovana oseba ne šteje družinski član osebe, ki ima zadržane pravice po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje.

Poleg navedenega v praksi prihaja do težav v primerih, ko sprememba stalnega prebivališča oseb, ki so oproščene plačila prispevka za osnovno zdravstveno zavarovanje ne vpliva na upravičenost do pravice, ampak vpliva le na občino, ki je dolžna financirati pravico, zato se v teh primerih ne izdaja novih odločb o navedeni pravici. Sprememba prebivališča lahko nastane tudi po izdaji odločbe in pred začetkom veljavnosti pravice. Navedeno pomeni, da se dejansko stanje ni ujemalo s podatki, ki jih je MDDSZ posredovalo občinam, prav tako pa je imel ZZZS lahko drugačne informacije glede občine prebivališča.

Že po veljavnem zakonu je vzpostavljeno elektronsko posredovanje podatkov od MDDSZ na ZZZS o pravici do OZ, kakor tudi povratna informacija od ZZZS na MDDSZ glede zavarovanja (šesti odstavek 30. člena ZUPJS). Prav tako je že vzpostavljeno obveščanje občin o zavarovanju s strani MDDSZ (sedmi odstavek 30. člena ZUPJS) prek t.i. distribucijskega modula. S spremembami šestega in sedmega odstavka 30. člena ZUPJS bo ZZZS pridobil še podatek o stalnem prebivališču in ta podatek dodal k povratni informaciji na MDDSZ. MDDSZ bo o morebitni spremembi občine stalnega prebivališča obvestilo vse vpletene občine – če je kateri občini že bil posredovan podatek o plačilu prispevek za določen mesec, se ji bo sporočilo, da prispevka ni bila dolžna plačati, hkrati pa bo morala ta prispevek plačati nova

občina. Na predlagan način bodo vsi vpleteni (MDDSZ, ZZSZ, občine in FURS) razpolagali z enakim podatkom o občini stalnega prebivališča in zaradi tega ne bo prihajalo do težav.

Kot je že pojasnjeno, se novih odločb zaradi te spremembe ne izdaja, če sprememba prebivališča ne vpliva na pravico do OZ, zato je zaradi večje jasnosti v četrtem odstavku novo določilo glede tega, katera občina je dolžna plačati prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje v primeru spremembe prebivališča.

Zaradi spremembe občine bivanja, ko ne nastane sprememba pravice, se ne izda posebna odločba, saj je podatek razviden iz javne evidence in te okoliščine ni treba posebej ugotavljati, ampak se ta podatek zgolj pridobi iz Centralnega registra prebivalstva in na podlagi tega podatka izda račun pristojni občini. V primerih, če se posamezna občina ne bi strinjala z določitvijo plačila, pa ima takšna občina še vedno sodno varstvo, kjer lahko uveljavlja svoje pravice. Občine lahko kadarkoli opozorijo na (tehnične) napake, ki bi se morebiti zgodile, v skrajnem primeru pa kot navedeno lahko uporabijo sodno varstvo.

II. Sprememba in dopolnitev 50. člena ZUPJS

Z novim četrtem odstavkom 50. člena zakona se občinam za potrebe izplačila subvencije najemnine posreduje podatke o imenu in priimku ali nazivu, EMŠO ali matični številki, davčni številki, naslovu prebivališča in številki transakcijskega računa lastnika stanovanja, naslov najemnega stanovanja, obdobju veljavnosti in višini pravice. V primeru, da ima lastnik pooblaščenca za pobiranje najemnin se posreduje tudi podatke o transakcijskem računu pooblaščenca. Poleg navedenih podatkov, se občini za potrebe poročanja FURS, posreduje tudi podatke o imenu in priimku, EMŠO in davčni številki upravičenca. Prav tako se občini za potrebe povračila stroškov izplačila subvencije za tržna stanovanja, posreduje tudi delež subvencije za tržni in neprofitni del najemnine.

Potrebno je poudariti, da se navedene podatke o lastniku stanovanja lahko posreduje le v primeru, če najemnik ali lastnik te podatke navedeta na vlogi ali posredujeta CSD-ju tekom postopka. V primeru, da teh podatkov lastnik noče predložiti, jih lahko kadarkoli predloži občini, ki bo subvencijo nato izplačala. Lastnik nima pravice dela najemnine, ki ga predstavlja subvencija, zahtevati od najemnika.